Propozycja:
prawa zamówień publicznych

European Commission

Skuteczniejsze inwestycje publiczne

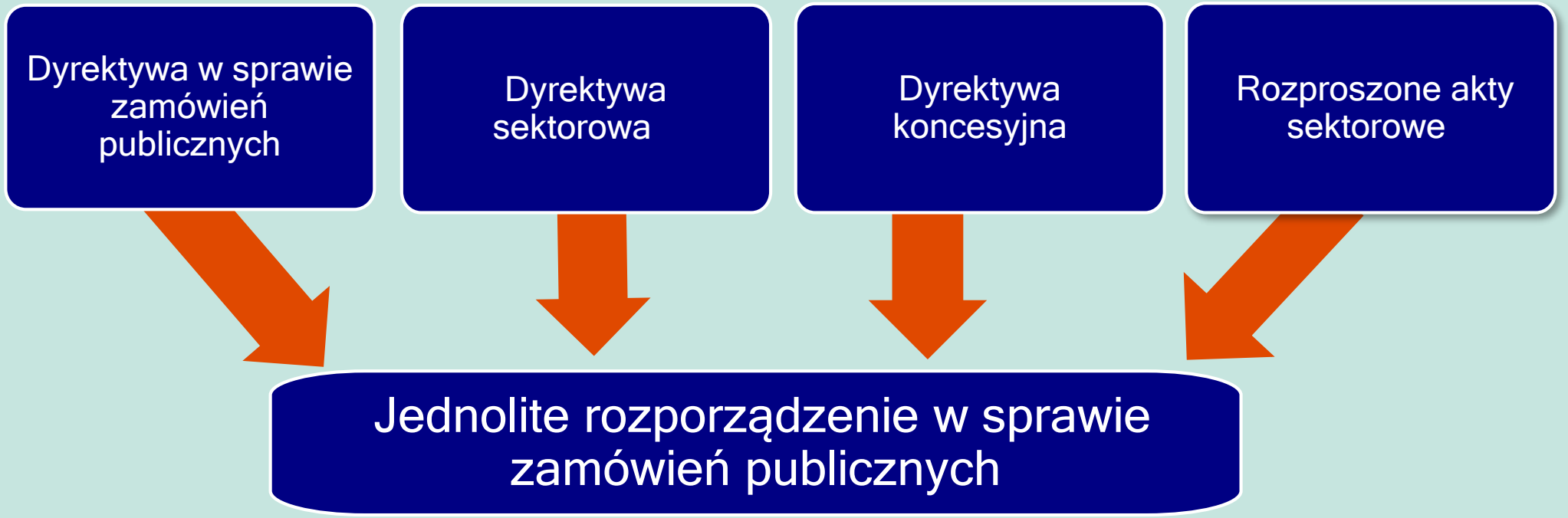
Jednolity zbiór przepisów
Elastyczne procedury
W pełni cyfrowy

Uproszczone

Strategiczne

Europejskie
Społeczne
Zielone
Odporne
Innowacyjne

Ujednolicenie przepisów, wzmocnienie pozycji nabywców publicznych

- ü Od 260+ rozrzuconych artykułów do jednego rozporządzenia

- ✓ Jasne, zharmonizowane i bezpośrednio stosowane przepisy

Uproszczenie: elastyczne narzędzia, wzmocnienie zamawiających

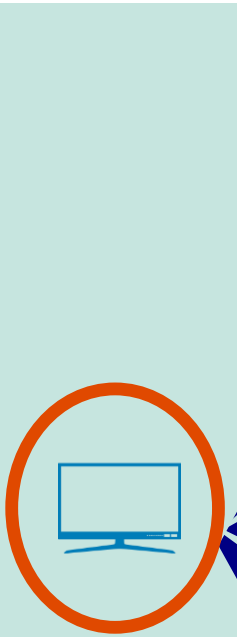
PROCEDURA OTWARTA	PROCEDURA DYNAMICZNA	PROCEDURA INNOWACJI
WSZYSCY ZAMAWIAJĄCY Wszyscy oferenci składają oferty, zamówienie udzielone po negocjacjach lub na podstawie pierwszych ofer	WSZYSCY ZAMAWIAJĄCY Lista wykoncawców pozwalająca na szybsze udzielanie zamówień, przez okres ważności listy	WSZYSCY ZAMAWIAJĄCY Kolaboracyjna procedura zamówieniowa, gdy potrzeba jest jasna, ale rozwiązanie nie jest jeszcze dostępne lub sprawdzone.

- ✓ **Większa jasność prawa & spójność:** te same pojęcia, definicje, procedury
- ✓ **Większa elastyczność operacyjna odpowiednia dla każdego postępowania o udzielenie zamówienia:** opcjonalne konsultacje rynkowe & negocjacje, swoboda określania kryteriów jakości
- ✓ **Mniej ograniczeń proceduralnych:** mniej rygorystyczne zasady proceduralne & warunki
- ✓ **Większa rozliczalność & sterowanie:** większa przejrzystość & dane

- ✓ Od 5 do 3 procedur
- ✓ Koncesje: te same procedury, dostosowane zasady

Uproszczenie: mechanizmy cyfrowe

Wspólny ekosystem cyfrowy oparty na interoperacyjności między platformami państw członkowskich, zapewniający jednolity zintegrowany system

Bezproblemowa wymiana dowodów między przedsiębiorstwami i nabywcami publicznymi w celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych i biurokracji

Większa przejrzystość i rozliczalność dzięki wysokiej jakości danych dotyczących zamówień i umów, przez okres ich realizacji.

Inwestycje publiczne wspierające cele polityki

BEZPIECZEŃSTWO I ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Narzędzia służące przeciwdziałaniu zagrożeniom dla bezpieczeństwa i bezpieczeństwa publicznego

Szczególne środki ochrony infrastruktury krytycznej

Wykluczenie wykonawców gdy zagrożeń bezpieczeństwa się materializuje

Najlepszy stosunek ceny do jakości

30% jakości – swoboda w jej definiowaniu

KUPUJ EUROPEJSKIE

Wspólne ramy stosowania preferencji europejskiej

Umożliwienie nabywcom publicznym stosowania preferencji europejskiej

Potężne narzędzie umożliwiające UE zamknięcie rynku w razie potrzeby

Poszanowanie zobowiązań międzynarodowych

SPOŁECZNE

Promowanie wysokiej jakości miejsc pracy & sprawiedliwe warunki pracy

Reguły podwykonawstwa

Obowiązki w zakresie dostępności, system usług społecznych

Zamówienia zastrzeżone dla podmiotów dobra wspólnego

ZIELONE

Promowanie ochrony środowiska i klimatu

Przepisy dotyczące obiegu zamkniętego, efektywności energetycznej i żywności

EU eco-lables

Możliwe wymogania techniczne dla niektórych produktów

INNOWACYJNE

Procedura innowacji

Techniki innowacji dla wszystkich procedur

Jasne zasady przyznawania praw własności intelektualnej

Bezpieczeństwo, odporność, preferencje europejskie: dostosowanie do nowej rzeczywistości geopolitycznej

✓ **Włączenie obowiązku uwzględniania przez nabywców publicznych zagrożeń dla bezpieczeństwa i bezpieczeństwa publicznego**

Nabywcy publiczni muszą identyfikować zagrożenia dla bezpieczeństwa/bezpieczeństwa publicznego (infrastruktura krytyczna, łańcuchy dostaw, własność/kontrola) i przeciwdziałanie również za pomocą warunków umownych.

Kupujący mogą rozwiązać umowy lub wykluczyć wykonawców, gdy pojawią się zagrożenia bezpieczeństwa

Spójność przepisów dotyczących cyberbezpieczeństwa

W przypadku podmiotów krytycznych wprowadzenie środków w zakresie odporności łańcucha dostaw (dywersyfikacja, gromadzenie zapasów, gotowość na wypadek sytuacji kryzysowej)

✓ **Mechanizmy preferencji. Zgodnie z umowami międzynarodowymi**

Rozróżnienie między objętymi a nieobjętymi zobowiązaniami podmiotami/produktami w ramach międzynarodowych zobowiązań UE w zakresie zamówień publicznych, wspierane również przez Komisję online

Komisja może przyjmować akty delegowane w celu ograniczenia dostępu państw trzecich objętych dyrektywą w przypadku braku wzajemności

Przepisy horyzontalne dotyczące ograniczeń/preferencji, mające zastosowanie, chyba że mają zastosowanie przepisy sektorowe

Kodyfikacja orzecznictwa TSUE (Kolin, Qingdao) umożliwiające nabywcom publicznym stosowanie preferencji lub ograniczeń pochodzenia. Komisja może wprowadzić obowiązek stosowania takich preferencji

Integracja zamówień sektorowych (gospodarka wodna, energetyka, transport, poczta).

2014 D vs. PPA

- Zwolnienia dotyczące konkurencyjnej działalności użyteczności publicznej są **oceniane przez Komisję** na wniosek państwa członkowskiego lub podmiotu zamawiającego, najlepiej **poparte uzasadnionym stanowiskiem niezależnego organu krajowego.**
- W rozporządzeniu wprowadza się **terminy i dialog poprzedzający dochodzenie,** aby **ułatwić** potencjalny proces przyznawania wyłączeń.

- Zakres objętych nim działań pozostaje niezmieniony.
- W rozporządzeniu proponuje **się uproszczenie procesu wyłączenia** działalności użyteczności publicznej na konkretnych rynkach bezpośrednio otwartych na konkurencję.
- Wnioski o zwolnienie są zawsze oceniane przez Komisję na wniosek państwa członkowskiego lub zamawiającego sektorowego. Rozporządzenie wprowadza jednak **skrócone terminy, dialog przygotowawczy** przed procesem wyłączenia oraz lepsze wymogi dotyczące dowodów, w tym poprzez zintegrowanie stanowisk krajowych organów ds. konkurencji lub organów regulacyjnych.
- Sektory użyteczności publicznej podlegają tym samym **znacznie uproszczonym przepisom** co instytucje zamawiające, przy jednoczesnym zachowaniu pewnej **elastyczności proceduralnej i specyfiki** (takiej jak wyższe progi GPA, wyłączenia dla przedsiębiorstw powiązanych i spółek joint venture, zachowana procedura: systemy kwalifikowania.

✓ Dostosowanie przepisów i uproszczenie systemu prawnego; **lepsze uwzględnienie priorytetów na szczeblu UE** – w tym odporności, zrównoważonego rozwoju, bezpieczeństwa dostaw i autonomii technologicznej – w projektowaniu koncesji, udzielaniu koncesji i nadzorze nad nimi, zwłaszcza w odniesieniu do infrastruktury krytycznej.

ZUNIFIKOWANE

- ✓ **Procedury udzielania zamówień**, z takimi samymi uproszczonymi i elastycznymi zasadami jak w przypadku ram ogólnych. Obejmuje to stosowanie do koncesji procedur konkurencyjnych, w tym potencjalnych negocjacji.
- ✓ **obowiązki w zakresie przejrzystości i zarządzania,** w tym monitorowania technologii cyfrowych i danych;
- ✓ Obowiązkowe **włączenie 30 % kryteriów pozacenowych,** w tym mechanizmu „przestrzegaj lub wyjaśnij”

SPECYFICZNE DLA KONCJESJI

- ✓ **wyłączenie zakresu** (np. sektor wodny);
- ✓ **przepisy dotyczące elastycznego czasu trwania, podziału ryzyka i rozwiązania umowy;**
- ✓ zarządzanie umowami i wynikami w perspektywie długoterminowej;
- ✓ klauzule dotyczące zmiany umowy, np. w odniesieniu do względów strategicznych w świetle zazwyczaj bardzo długiego okresu obowiązywania koncesji.

Procedura innowacji

Procedura **innowacyji –** funkcjonowanie na zasadzie współpracy:

(1) **faza przygotowawcza** mająca na celu określenie potrzeb społeczeństwa i skonsultowanie się z rynkiem

(2) etap **selekcji konkurencyjnej** w celu wyboru najbardziej obiecujących uczestników

(3) **etap testowania i walidacji** w celu opracowania i oceny rozwiązań pod kątem potrzeb, oraz

(4) **etap komercjalizacji** w celu zamówienia i wdrożenia rozwiązania.

Zamówienia publiczne na innowacje

- Rozdział dotyczący innowacji **usprawnia kwestie innowacyjne we wszystkich postępowaniach o udzielenie zamówienia, które nie są przede wszystkim ukierunkowane na innowacje i rozwój, proponując zestaw technik mających na celu udoskonalenie innowacyjnych podejść** w ramach zwykłej procedury.
  - Obejmują one na przykład konsultacje rynkowe, wymogi funkcjonalne, kryteria udzielania zamówień ukierunkowane na innowacje, specjalne części lub zintegrowane umowy z R&D.
- Jeżeli chodzi o prawa własności intelektualnej, w dokumentach zamówienia **należy wyraźnie określić przydział praw własności intelektualnej,** zapewniając, **aby wcześniej istniejące prawa pozostały po stronie dostawców,** a jednocześnie umożliwiając nabywcom publicznym ubieganie się wyłącznie o prawa do eksploatacji i utrzymania.
- W rozporządzeniu nakazano również stosowanie **modelowania informacji o budynku** (BIM), cyfrowego narzędzia współpracy na potrzeby projektów budowlanych, w otwartych formatach, w przypadku zamówień publicznych na roboty budowlane o wartości co najmniej 25 mln EUR.
- W**yłączenie obecnie usługi R&D** niezależnie od sposobu ich wynagradzania (Dyrektywa wyłącza usługi R&D w całości wynagradzane przez nabywców publicznych i dostarczane wyłącznie na ich potrzeby).

Zamówienia wymagające jedynie publikacji podsumowania wyników

- Nabywcy publiczni korzystający **z tej procedury mogą zwrócić się o rozwiązanie bezpośrednio do jednego z kilku podmiotów gospodarczych bez żadnej dodatkowej procedury** rozpatrywania ofert. Po otrzymaniu rozwiązania kupujący są zobowiązani do opublikowania podsumowania wyniku.
- Procedura ta jest ograniczona do sytuacji, **w których na rynku nie ma konkurencji** (np. dzieła artystyczne, ochrona praw własności intelektualnej), w których wszczęcie procedury konkurencyjnej wpłynęłoby na **interesy bezpieczeństwa narodowego** lub w których rozwiązaniem jest żądanie dodatkowych dostaw w kontekście innej umowy.
- Nabywcy publiczni mogą również korzystać z tej procedury w przypadku konkretnych zamówień o **szczególnym znaczeniu kulturowym,** takich jak usługi edukacyjne, zdrowotne, gastronomiczne lub hotelarskie.
- Procedura ta jest również opcją domyślną w sytuacjach **nadzwyczajnych i kryzysowych,** gdy nie można było dotrzymać terminów mających zastosowanie w ramach innych procedur.

Digital Marketplace & Public Procurement Data Space

- Stworzenie **wspólnego ekosystemu cyfrowego** opartego na sieci interoperacyjności, zharmonizowanych normach semantycznych i wspólnych specyfikacjach, umożliwiający nabywcom publicznym i podmiotom gospodarczym korzystającym z różnych systemów e-zamówień komunikację za pośrednictwem interoperacyjnych usług cyfrowych.

- Kluczową innowacją jest stworzenie **elektronicznej usługi kwalifikowalności** (**electronic eligibility service**) opartej na cyfrowych poświadczeniach biznesowych i cyfrowych profilach przedsiębiorstw, wdrażającej zasadę jednokrotności.

- Obecny cyfrowy ekosystem zamówień publicznych pozostaje rozdrobniony, nieinteroperacyjny i w niewystarczającym stopniu oparty na danych.
- Wysokiej jakości dane dotyczące zamówień publicznych mają zasadnicze znaczenie dla wykorzystania zamówień publicznych jako strategicznego instrumentu rynku oraz zapewnienia przejrzystości i rozliczalności jako zabezpieczenia przed nieprawidłowymi praktykami w przypadku ograniczenia kontroli proceduralnych.

PPA zaczynają obowiązywać dwa lata po wejściu w życie, aby dać czas na wdrożenie niezbędnych zmian w ekosystemie cyfrowych zamówień publicznych.

Zrównoważony rozwój społeczny

Zamówienia uwzględniające aspekty społeczne

W przypadku umów pracochłonnych podwyższony próg BPQR do **50 %.**

Niedozwolone 100 % podwykonawstwa

Wyjaśnienie kwestii społecznych, do których można dążyć, w tym włączenia społecznego i integracji na rynku pracy, wysokiej jakości miejsc pracy i lepszych warunków pracy, dostępności, szkolenia pracowników, równouprawnienia płci, promowania gospodarki społecznej i ochrony praw człowieka w łańcuchach dostaw.

Co zasadniczo **się nie** zmienia?

- Towary/usługi/utwory przeznaczone do użytku przez osoby fizyczne **muszą obejmować kryteria dostępności dla osób z niepełnosprawnościami,** w tym podejście „projektowanie dla wszystkich”.

- Rozporządzenie umożliwia nabywcom publicznym **zarezerwowanie niektórych zamówień dla organizacji nienastawionych na zysk lub organizacji** zajmujących się **integracją osób niepełnosprawnych lub znajdujących się w niekorzystnej sytuacji,** a państwom członkowskim – posiadanie **krajowych procedur** dotyczących zamówień na **określone usługi** (np. usługi społeczne, zdrowotne i edukacyjne).

- państwa członkowskie mają kompetencje do organizowania swoich systemów opieki zdrowotnej, zabezpieczenia społecznego i edukacji; powinny zatem zachować swobodę w organizowaniu sposobu świadczenia takich usług.

Zielone zamówienia publiczne

Zielone zamówienia publiczne

- **Wyjaśnienie** (pewność prawa) dotyczące **stosowania wymogów środowiskowych** w całym cyklu udzielania zamówień, w tym definicja „zielonych zamówień publicznych”, niewyczerpujący wykaz istotnych kwestii oraz uznanie środowiska za jeden z celów polityki zamówień publicznych.

- Zwiększenie wkładu zamówień publicznych w obieg **zamknięty i efektywne gospodarowanie zasobami, efektywność energetyczną i zamówienia publiczne na żywność** poprzez uznanie odpowiednich celów, względów i wymogów.

- Spójne **ramy dotyczące obowiązkowych** wymogów w zakresie zielonych zamówień publicznych w odniesieniu do niektórych kategorii produktów, w przypadku których potrzebne są jednolite podejścia.

- Zwiększenie i ułatwione **wykorzystania oznakowania ekologicznego UE** – Ecolabels.

Wzmocnione zarządzanie

Wzmocnione monitorowanie za pośrednictwem systemu cyfrowego

- ✓ dostępność danych dotyczących udzielania zamówień, umożliwiając wcześniejsze wykrywanie nieprawidłowości na rynku wewnętrznym.

Proporcjonalne środki przeciwdziałania nadużyciom finansowym, zmowom, faworyzowaniu i konfliktom interesów, w tym:`

- ✓ Korzystanie z narzędzi takich jak Arachne+
- ✓ Obowiązkowe deklaracje integralności elektronicznej dla procedur wysokiego ryzyka

Zachęcanie do profesjonalizacji w celu zwiększenia zdolności wdrożeniowych

- ✓ Profesjonalizacja jako długoterminowy i strategiczny **element zarządzania publicznego:** we wniosku określono **wspólne ramy UE,** umożliwiając jednocześnie państwom członkowskim dostosowanie środków profesjonalizacji do ich specyfiki krajowej, regionalnej i lokalnej
- ✓ **Obowiązkowe krajowe strategie** długoterminowego rozwoju umiejętności nabywców publicznych w całym cyklu zamówień publicznych
- ✓ Dostępność odpowiednich **struktur wsparcia** dla nabywców publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, zwłaszcza dla organów o ograniczonych zdolnościach
- ✓ Udoskonalenie danych i badań rynkowych w celu podejmowania bardziej świadomych i strategicznie dostosowanych decyzji o zakupie
- ✓ **Wsparcie Komisji** dla państw członkowskich w dzieleniu się wiedzą fachową, opracowywaniu wspólnych standardów zawodowych i budowaniu wspólnych zdolności w zakresie złożonych wyzwań transgranicznych

Współpraca publiczno-publiczna i in-house

- **Władze lokalne i regionalne:** wzmocnienie i ochrona
- **Podmioty gospodarcze :** potrzebna konkurencja, krytyka nadmiernego wykorzystania

- **Obowiązkową publikacja ex post**.

- **Nowe wyłączenie** z zakresu stosowania w przypadkach dostarczania towarów/usług/robót budowlanych za wynagrodzeniem przez jedną z administracji lokalnych do drugiej, jeżeli są one wykonywane przy użyciu środków własnych (tj. NIE za pośrednictwem przedsiębiorstw komunalnych lub umów handlowych).

Zapisy oparte na **restrykcyjnym orzecznictwie ETS mającym na** celu zwalczanie obchodzenia przepisów.

Zamówienia centralne i wspólne

- Nabywcy publiczni mogą **wspólnie organizować zamówienia,** zarówno za pośrednictwem centralnych jednostek zakupujących, jak i w drodze wspólnych zamówień, w tym transgranicznych.

- **Centralni kupujący** mogą działać jako hurtownik (jak magazyn) lub pośrednik (w imieniu nabywcy publicznego). Nabywca **publiczny** może zamawiać od centralnej jednostki zakupującej **bez przeprowadzania postępowania o udzielenie zamówienia,** gdy centralny kupujący działa zgodnie z przepisami.

- We **wspólnym postępowaniu o udzielenie** zamówienia dwóch lub więcej **nabywców publicznych może połączyć siły, a także podzielić zadania w ramach postępowania o udzielenie zamówienia** (jeden działający dla wszystkich przy zakupie z rynku, dzieląc zakup między uczestników bez nowego postępowania).

- Jest jasne, że nabywcy publiczni mogą **dokonywać zakupów za pośrednictwem organów Unii** bez stosowania PPA, w przypadku gdy wspólne lub centralne zamówienie jest udzielane na podstawie Rozporządzenia Finansowego lub niedawnych aktów sektorowych, takich jak IMERA.

Progi

2014 D = PPA

Prace + koncesje	**5 404 000 EUR**
Świadczenie + usługi przez organy centralne	140 000 EUR
Dostawy + usługi przez organy poniżej szczebla centralnego	216 000 EUR
Dostawa + usługi świadczone przez przedsiębiorstwa użyteczności publicznej	432 000 EUR

- Progi unijnych zamówień publicznych są związane Porozumieniem WTO w sprawie zamówień rządowych (GPA), a nie jednostronnymi decyzjami UE.
- Porozumienie GPA nie przewiduje korekty inflacji, a jedynie matematyczne korekty walutowe.
- Każde podniesienie progów wymagałoby renegocjacji naszych zobowiązań międzynarodowych z innymi stronami GPA, co wiąże się z ryzykiem utraty niektórych kluczowych rynków eksportowych.

PPA jest otwarty na zbadanie możliwych zmian:

(6) „... Oprócz okresowych korekt matematycznych Komisja zbada wraz z partnerami GPA kwestię podwyższenia progów określonych w GPA”.

Podstawy wykluczenia

- Nieco inny system dla zamówień klasycznych, sektorowych i koncesji
- Podstawy wykluczenia w aktach sektorowych (11), niektóre z nich są niespójne

Weryfikacja poprzez MarketPlace

- Weryfikacja przede wszystkim za pośrednictwem **elektronicznej usługi kwalifikowalności** (EES).
- Wyniki **domniemanie poprawne,** dodatkowa ręczna weryfikacja pozostaje możliwa, jeżeli informacje są niekompletne, brakujące lub niepewne.
- Dostęp do EES opierty na **cyfrowym poświadczeniu biznesowym. Możliwe tymczasowe oprcie na oświadczeniu,** ale zamawiający może zażądać dokumentów potwierdzających na późniejszym etapie.
- państwa członkowskie muszą zapewnić **EES swobodny dostęp do odpowiednich źródeł krajowych,** takich jak rejestry karne, podatkowe, zabezpieczenia społecznego, rejestry niewypłacalności i rejestry handlowe; Komisja musi również połączyć odpowiednie bazy danych na szczeblu UE.

Zintegrowane postawy wykluczenia w PPA.

Dwa rodzaje podstaw wykluczenia:

- Obowiązkowe - wykonawca **musi** zostać wykluczony, jeżeli wydano **prawomocny wyrok lub ostateczną decyzję** w sprawie poważnych przestępstw [takich jak udział w organizacji przestępczej, korupcja, przestępstwa terrorystyczne itp.] lub jeżeli przedsiębiorstwo nie przestrzega obowiązków w zakresie płacenia podatków lub składek na ubezpieczenie społeczne;
- **fakultatywne** - przedsiębiorstwo **może** zostać wykluczone ze względu na ryzyko zawodowe lub finansowe/reputacyjne [takie jak **poważne wykroczenie zawodowe,** znaczące niedociągnięcia w realizacji zamówienia, wprowadzenie w błąd itp.].

Nie ma możliwość wprowadzenia przez państwa członkowskie obowiązku stosowania fakultatywnych podstaw wykluczenia.

Możliwość **„samooczyszczenia”** jedynie w odniesieniu do podstaw fakultatywnych.

Środki odwoławcze

Unijne ramy środków odwoławczych w zamówieniach publicznych są regulowane **odrębnym zestawem dyrektyw**.

Proponowana **zmiana nie narusza tej logiki.** W rozporządzenie określa zasady udzielania zamówień; dyrektywy odwoławcze zapewniają możliwość skutecznego zakwestionowania naruszeń tych przepisów.

Akty delegowane

Intencja **ograniczonej liczby aktów prawa wtórnego** i jak największa jasność prawa:

- Może być przyjętych **9 aktów wykonawczych**: procedury wyłączenia w rynków sektorowych, wymogi w zakresie zielonych zamówień, zasady publikacji, interoperacyjności, wspólnych specyfikacji, elektronicznej usługi kwalifikowalności, krajowych przestrzeni danych dotyczących zamówień (NPPDS) i sieci danych.
- Może lub musi być przyjętych **14 aktów delegowanych**: dostosowanie progów, efektywności energetycznej, wykazu aktów zawierających odpowiednie wymogi środowiskowe dotyczące produktów, BIM, bezpieczeństwo i odporność, ograniczeń dotyczących państw trzecich, środków w zakresie publikacji, interoperacyjności, elektronicznej usługi kwalifikowalności i danych dotyczących przestrzeni danych dotyczących zamówień publicznych (PPDS).